



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra ekonomiky

Teze bakalářské práce

Finanční plánování v kontextu bonity klienta

Vypracoval: Anna Kramlová
Vedoucí práce: Ing. Tomáš Volek, PhD.

České Budějovice 2020

Úvod

Tématem bakalářské je „Finanční plánování v kontextu bonity klienta“. Důvodem, proč jsem si toto téma práce zvolila bylo především proto, že finanční plánování v dnešní době zasahuje každého z nás. Je pokládáno za velmi důležitou součást našich životů, jelikož každý z nás nějakým způsobem řeší finance.

Ve chvíli, kdy lidé nedisponují dostatečnými finančními prostředky pro uspokojení svých vizí, hledají lidé způsob, jak zajistit finance jiným způsobem. Využívají k tomu například úvěr nebo jiné úvěrové produkty. Úvěry mohou být použity na realizaci vlastního bydlení či jeho rekonstrukci, nákup automobilu nebo financování deficitu rozpočtu domácnosti. Finanční prostředky potřebují v nejkratším časovém intervalu, finanční rezervou nedisponují a zajištění financí vlastními příjmy by trvalo i několik let. Proto na trhu existují společnosti zabývající se poskytováním úvěrových produktů. Nabídka úvěrových produktů je na trhu opravdu široká. Počet poskytovatelů s nabídkou finančních produktů se ve světě v posledních letech stále zvyšuje. Jedná se o bankovní a nebankovní subjekty.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část je zaměřena na teoretický popis oblasti bankovníctví, kde je blíže rozebrána systematizace bankovních produktů, regulace a dohled vykonávaný Českou národní bankou, podrobný popis úvěrového rizika a také celého úvěrového procesu. Dále se práce zmiňuje o pojmu bonity klienta a její hodnocení. Pro tuto část je čerpáno převážně z odborné literatury a webových stránek.

Praktická část se zabývá rozbořením vyhotovených nabídek od vybraných bankovních institucí. Přesněji se jedná o nabídky spotřebitelského a hypotečního úvěru. Zaměřuje se na postavení bank k různě bonitním potencionálním klientům.

Přínosem této práce by mělo být přehledné shrnutí podmínek vybraných bankovních institucí pro poskytnutí úvěru. Na základě těchto nastavených podmínek bank je ověřována možnost poskytnutí úvěru a případná výše úrokové sazby.

Cíl a metodická část práce

Cílem této práce je posoudit vliv bonity klienta (fyzické osoby) na jeho finanční plánování v oblasti vybraných úvěrových produktů, a to především na spotřebitelský úvěr a hypoteční úvěr.

Teoretická část vycházející z odborné literatury je vytvořena za účelem přiblížit téma týkající se úvěru. Tedy objasnění oblasti bankovníctví, hlouběji pak bankovních produktů, regulaci a dohled ČNB, také je popsán průběh úvěrového procesu a objasnění pojmu bonity klienta.

Praktická část bakalářské práce je ze začátku věnována základní charakteristice společnosti Partners Financial Services, a. s., která poskytla klíčové informace pro zpracování této práce. Dále jsou charakterizované bankovní instituce, u kterých jsou úvěrové produkty zkoumány. Podrobenými institucemi jsou banky známé pod názvem ČSOB a UniCredit Bank. Další část se zabývá praktičtější stránkou této práce, a to vyhotovením konkrétních úvěrových nabídek. Úvěrové produkty jsou vybrány dva – spotřebitelský a hypoteční úvěr. Spotřebitelský úvěr je zkoumán u banky ČSOB na 2 výše úvěru a 3 odlišné doby splacení. Dále nabídka hypotečního úvěru je zjišťována u UniCredit Bank na 3 výše hodnoty nemovitosti v jednotné době splacení.

Pro práci jsou využity vzorce pro kalkulaci úvěrových nabídek a funkce z programu Microsoft Excel.

Výsledky práce a závěr

Tato práce se zabývala vyhotovením nabídek u dvou vybraných bank. Pro zpracování praktické části bylo využito dat od společnosti Partners Financial Services, a. s., která se zabývá finančním poradenstvím. Hlavním cílem bylo posouzení vlivu bonity klienta na jeho finanční plánování v oblasti vybraných úvěrových produktů.

Z práce bylo zjištěno, že spotřebitelský úvěr je pro klienty nevýhodný z důvodu vysoké úrokové sazby. Lidé by si měli uvědomit, že využití úvěru není dobré považovat za běžný a správný zdroj finančních prostředků. Tento úvěrový produkt by dle autora měl být použit maximálně v nouzi. Obecně bychom si neměli kupovat statky, na které nemáme dostatek vlastních prostředků. Lidé by si měli své finanční prostředky ukládat a nechávat dále zhodnocovat.

Klient musí být také velmi dobře obeznámen s faktem, že úvěr je spojen se závazkem pravidelného splacení, jinak mu ze smlouvy vyplývají smluvní pokuty a smluvní úroky z

prodlení, které mohou podstatně navýšit celkovou částku, kterou klient za dobu splácení uhradí. U klientů z nejnižší bonitní skupiny je pravděpodobnost neschopnosti splácat nejvyšší a klienti se mohou dostat do dluhové pasti, kdy úvěr splácí úvěrem. Proto se banky velmi soustředí na prověření finanční situace klienta tzv. bonitu. Dle bonity je do úvěrové sazby zohledněno riziko vyšší úrokovou sazbou. Obecně lze vyhodnotit, že úroková sazba klesá s vyšší bonitou klienta.

V rámci šetření bylo zjištěno, že na základě podmínek stanovených bankovní institucí existuje riziko, že žadateli o spotřebitelský úvěr nebude vyhověno. Poskytnutí úvěru je závislé na stanoveném podílu čistého příjmu žadatele, který musí přesáhnout vypočtenou měsíční splátku.

Co se týká hypotečních úvěrů, lze obecně stanovit, že se úrokové sazby na základě příjmu potencionálních klientů neliší a řídí se nastavenou sazbou dle banky. Udělení hypotečního úvěru je oproti spotřebitelskému úvěru navíc podmíněno 9 ti násobkem ročního příjmu. V případě koupi rodinného domu pomocí hypotečního úvěru, musí klient disponovat 20 procenty odhadní ceny nemovitosti, což je pro mladé klienty velmi vysoká částka. Ideálním žadatelem je klient kolem věku 35 let, který již dosáhl stabilního pracovního postavení s vyšším příjmem a mohl již naspořit částku na akontaci hypotečního úvěru. U klientů ve vyšším věku se přihlíží k maximálnímu věku při doplacení úvěru. Většina bank má nastaven maximální věk doplacení úvěru 65 let. Při žádosti o úvěr ve vyšším věku je tak přistupováno ke zkrácení doby splácení s nárůstem výše splátek.

Hypoteční úvěr je sjednáván na dlouhodobý časový horizont a klient by měl zvážit i pojištění neschopnosti splácení.

U spotřebitelského úvěru má bonita klienta vliv na velikost úrokové sazby oproti hypotečnímu úvěru, kde je základním kritériem splnit podmínky pro získání úvěru a následně je úroková sazba stejná.

Závěrem lze doporučit potencionálním žadatelům o úvěr, aby si dobře promysleli svůj investiční záměr financovaný úvěrem. V případě úvěru se jedná o závazek, který je nutno dodržet, musí se ale brát v úvahu i nenadálé životní situace, které mohou splácení zkomplikovat.